ХУЛОСАИ ШУРОИ ДИССЕРТАТСИОНИИ 6D.КОА-014 НАЗДИ ДОНИШГОҲИ ДАВЛАТИИ МОЛИЯ ВА ИҚТИСОДИ ТОҶИКИСТОН БАРОИ ДАРЁФТИ ДАРАҶАИ ИЛМИИ НОМЗАДИ ИЛМҲОИ ИҚТИСОДӢ

Парвандаи аттестатсионии №_______________
Қарори шурои диссертатсионӣ аз 26.08.2024, №47

Барои сазовор донистани Султон Бахтиёр, шаҳрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон ба дараҷаи илмии номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯйи ихтисоси 08.00.07. -Молия, муомилоти пулӣ ва қарз.

Диссертатсияи Султон Бахтиёр дар мавзуи «Таъсири маъмурикунонии андоз дар рушди соҳибкории хурду миёна (дар мисоли Ҷумҳурии Тоҷикистон)», барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯйи ихтисоси 08.00.07 -Молия, муомилоти пулӣ ва қарз санаи 21 июни соли 2024, дар асоси хулосаи мусбати комиссияи экспертӣ барои ҳимоя қабул карда шуд, суратмаҷлиси №61 Шурои диссертатсионии 6D.КОА-014 назди Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон (Суроға: Ҷумҳурии Тоҷикистон, 734067, ш. Душанбе, кӯчаи Нахимов 64/14), ки он дар асоси фармоиши Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 07 январи соли 2022, таҳти №13/шд таъсис дода шудааст.

Султон Бахтиёр, 12 апрели соли 1976 таваллуд шудааст, шаҳрванди Ҷумҳурии Тоҷикистон, миллаташ тоҷик, шаҳрванди ҶТ, ҳоло ба ҳайси муовини раиси Кумитаи андози назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон фаъолият намуда истодааст.

Султон Бахтиёр соли 1998 Донишгоҳи давлатии Хуҷанд ба номи академик Б.Ғафуров, соли 2004 Донишгоҳи давлатии ҳуқуқ, бизнес ва сиёсати Тоҷикистон ва соли 2011 Академияи умумироссиягии давлатии андози Вазорати молияи Федератсияи Россияро хатм кардааст. Аз соли 2008 дар Кумитаи андози назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон дар вазифаҳои гуногун фаъолият намуда истодааст. Аз соли 2019 инҷониб ба ҳайси муовини раиси Кумитаи андози назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон фаъолият дорад.

Диссертатсия дар кафедраи андоз ва андозбандии Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон иҷро гардидааст. Мавзуи таҳқиқоти диссертатсионии Султон Бахтиёр бо қарори шурои олимони Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон аз 29.04.2022 №9/5.9 тасдиқ шудааст.

Султон Бахтиёр тибқи «Тартиби додани розигӣ ба шахсони мансабдори давлатии ҳокимияти давлатӣ ва хизмати давлатӣ барои таълиф ва ҳимояи диссертатсия», ки бо Амри Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 27 августи соли 2021 сол тасдиқ шудааст, ҳуҷҷатҳои лозимиро пешниҳод намудааст.

Масъалаи иҷозат ба Султон Бахтиёр аз ҷониби Комиссияи олии аттестатсионӣ мавриди омӯзиш қарор гирифта, ҷонибдорӣ гардидааст. Иҷозати Президенти ҷумҳурии Тоҷикистон аз 26/10-4 аз 20 январи соли 2024 барои ҳимояи Султон Бахтиёр дода шудааст.

Роҳбари илмӣ:

Шералиев Эмомалӣ Нуралиевич - доктори илмҳои иқтисодӣ, дотсент, дотсенти кафедраи молияи Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон.

Муқарризони расмӣ:

Султонов Зубайдулло Султонович - доктори илмҳои иқтисодӣ, профессори кафедраи молия ва қарзи Донишгоҳи славянии Россия ва Тоҷикистон;

Маъмуров Анвар Маҳмудҷонович – номзади илмҳои иқтисодӣ, дотсенти кафедраи андоз ва андозбандии Донишгоҳи давлатии ҳуқуқ, бизнес ва сиёсати Тоҷикистон, ба диссертатсия тақризи мусбат доданд.

Муассисаи пешбар – Донишгоҳи давлатии тиҷорати Тоҷикистон дар тақризи худ, ки аз ҷониби н.и.и., дотсент, дотсенти кафедраи андоз ва суғуртаи Донишгоҳи давлатии тиҷорати Тоҷикистон Қурбонов А. таҳия гардида, дар ҷаласаи кафедраи молия ва қарз баррасӣ ва муҳокима карда шудааст (суратҷаласаи №1, аз 13.08.2024) ва аз ҷониби ректори Донишгоҳи давлатии тиҷорати Тоҷикистон д.и.т., профессор Назарзода Х.Х. тасдиқ шудааст, хулосаи мусбат додааст.

Дар тақриз хулоса бароварда шудааст, ки диссертатсияи Султон Бахтиёр дар мавзуи «Таъсири маъмурикунонии андоз дар рушди соҳибкории хурду миёна (дар мисоли Ҷумҳурии Тоҷикистон)», кори илмию таҳқиқотии мустақилона ба итмомрасида дониста шуда, ба талаботи КОА назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон барои рисолаҳои номзадӣ аз рӯйи ихтисос, ки бо “Низомномаи шурои диссертатсионӣ” ва “Тартиби додани дараҷаҳои илмӣ” муқарраршуда ва бо Қарори Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз 30 июни соли 2021, таҳти №267 тасдиқ шудааст, ҷавобгӯ буда, муаллифи он Султон Бахтиёр барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯйи ихтисоси 08.00.07 - Молия, муомилоти пулӣ ва қарз сазовор мебошад.

Автореферат ва корҳои илмии нашршудаи довталаби дараҷаи илмӣ пурра мундариҷаи асосии диссертатсияро инъикос менамояд. Дар хулосаи мусбат қайд шудааст, ки довталаби дарёфти дараҷаи илмӣ оид ба мавзуи диссертатсия 9 интишороти илмӣ, аз ҷумла 6 мақола дар маҷаллаҳои тақризшаванда дорад.

Феҳристи корҳои чопшудаи муаллиф доир ба мавзуи диссертатсия

Мақолаҳо дар маҷаллаҳои тақризшаванда:

[1-М]. Султон Бахтиёр. Ҷанбаҳои назариявии ташаккул ва такмили низоми маъмурикунонии андоз дар шароити муосир [Матн] /С. Бахтиёр., Э.Н. Шералиев., С. Халифазода // Паёми ДДТТ, 2022. - № 1(40). - С. 258-265. ISSN 2308-054X

[2-М]. Султон Бахтиёр. Ҷанбаҳои назариявии низоми маъмурикунонии андоз дар рушди соҳибкории хурду миёна [Матн] С. Бахтиёр., Э.Н. Шералиев // Паёми Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон, 2022. - № 1 (30). - С. 149 - 158. ISSN 2663-0389.

[3-М]. Султон Бахтиёр. Ҷанбаҳои методологии маъмурикунонии андоз дар рушди соҳибкории хурду миёна [Матн] С. Бахтиёр //Паёми идоракунии давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон. – Душанбе, 2023.-№ 3 (61). - С. 145-151. ISSN 2664-0651.

[4-М]. Султон Бахтиёр. Дастгирии давлатии рушди соҳибкории хурду миёна ва маъмурикунонии он дар шароити муосир [Матн] С. Бахтиёр., Э.Н. Шералиев //Паёми Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон, 2023. - № 3 (42). - С. 128 - 133. ISSN 2663-0389.

[5-М]. Султон Бахтиёр. Нишондиҳандаҳои баҳои самаранокии маъмурикунонии андоз дар рушди соҳибкории хурду миёна [Матн] С. Бахтиёр. // Паёми ДДТТ, 2024. - № 1(51). - С. 167-173. ISSN 2308-054X

[6-М]. Султон Бахтиёр. Нақши ҳавасмандиҳои андозӣ-молиявӣ дар рушди соҳибкории хурду миёна [Матн] С. Бахтиёр., Шомуродов А. Маҷалаи “Кишоварз”. -№1 (102), 2024. -С. 268-272. ISSN 2074 -5435.

Дар дигар нашрияҳо:

[7-М]. Султон Бахтиёр. Ташаккули низоми маъмурикунонии андоз ва таъсири он ба рушди соҳибкорӣ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон [Матн] С. Бахтиёр // Маводи конференсияи илмӣ-назариявии ҳайати профессорону устодон ва донишҷӯёни ДДМИТ аз рӯи натиҷаҳои корҳои илмӣ-таҳқиқотӣ бахшида ба 30-солагии Истиқлоли давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва «Солҳои рушди деҳот, сайёҳӣ ва ҳунарҳои мардумӣ» (2019-2021), ш. Душанбе (12-17 апрели соли 2021). -С. 349-351.

[8-М]. Султон Бахтиёр. Такмили низоми маъмурикунонии андоз дар рушди соҳибкории хурду миёна [Матн] С. Бахтиёр., Э.Н. Шералиев //Маводи конференсияи илмӣ-амалии байналмилалӣ дар мавзӯи «Арзёбии ҳолати фаъолияти соҳибкории хурду миёна дар Ҷумҳурии Тоҷикистон», бахшида ба солҳои рушди саноат 2022-2026, ш. Душанбе (6-уми майи соли 2023). -С. 356-361.

[9-М]. Султон Бахтиёр. Нақши имтиёзҳои андозӣ дар таъмини амнияти иқтисодии Ҷумҳурии Тоҷикистон [Матн] С. Бахтиёр., Э.Н. Шералиев //Маводи конференсияи байналмилалии илмӣ-назариявӣ дар мавзӯи «

Масоили муҳими таъмини амнияти иқтисодии Тоҷикистон ва кишварҳои ҷаҳон дар шароити муосир» (Кӯлоб, 9-10. 06. 2023с.) - С. 113-115.

Ба диссертатсия ва автореферат тақризҳо ворид шуданд:

1. Улуғхоҷаева Хосият Рауфовна - доктори илмҳои иқтисодӣ, профессор, профессори кафедраи молияи Донишгоҳи миллии Тоҷикистон, бо чунин эродҳо: 1. Дар автореферат натиҷаҳои бадастомади дурнамои нишондиҳандаҳо ва тавсияҳои ояндавии онҳо пешниҳод нагардидааст; 2. Пешниҳодҳо нисбати такмил ва таҷдиди маъмурикунонии андозбандии соҳибкории хурду миёна бояд мушаххастар карда шаванд.

2. Бобоев Олимҷон - доктори илмҳои иқтисодӣ, профессор, профессори кафедраи идораи давлатӣ ва иқтисоди миллии Академияи идоракунии давлатии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон, тақриз мусбат аст, эрод надорад.

3. Мирсаидов М.Н. - номзади илмҳои иқтисодӣ, дотсенти кафедраи назарияи иқтисодии Донишгоҳи давлатии Кӯлоб ба номи А. Рӯдакӣ, бо чунин эрод: “Хуб мешуд, ки муаллиф дар қисмати асосҳои назариявии ташаккули маъмурикунонии андоз дар рушди фаъолияти соҳибкорӣ ақидаи олимони ватаниро бештар истифода мебурд, сифату арзиши рисолаи мазкур боз ҳам баландтар мешуд”.

4. Холов Тоҷиддин Азизуллоевич - номзади илмҳои иқтисодӣ, Мудири кафедраи андоз ва андозбандии Донишгоҳи давлатии Бохтар ба номи Носири Хусрав бо чунин эродҳо: 1. Дар автореферат ба масъалаи рушди инноватсионии маъмурикунонии андоз дар фаъолияти соҳибкории хурду миёна камтар маълумот дода шудааст ва агар он васеътар мавриди омӯзиш қарор дода мешуд, сифати корро боз ҳам баланд мебардошт; 2. Дар автореферат маълумот оид ба истифодаи усулҳои низоми махсуси андозбандӣ ва маъмурикунонии он оварда нашудааст.

Тақризҳо мусбат буда, эродҳо бештар хусусияти тавсиявӣ доранд.

Интихоби муқарризони расмӣ бо пешниҳоди комиссияи ташхисии шурои диссертатсионӣ, инчунин бо мавҷудияти салоҳият ва мавқеи устувор дар доираи таҳқиқи масъалаҳои маъмурикунонии андозбандӣ, мавҷудияти интишорот дар соҳаи мазкур ва қобилияти баҳодиҳӣ ба аҳаммияти илмию назариявии диссертатсия, ҳамчунин бо розигии шахсӣ барои пешниҳоди тақриз асоснок шудааст.

Интихоби муассисаи пешбар бо он асоснок карда шудааст, ки Донишгоҳи давлатии тиҷорати Тоҷикистон дар самти илми дахлдор шинохташуда буда, қодир аст, ки арзиши илмӣ ва амалии диссертатсияро муайян намояд.

Шурои диссертатсионӣ қайд мекунад, ки аз тарафи довталаби дарёфти дараҷаи илмӣ дар асоси иҷро кардани таҳқиқоти илмӣ:

- ***методологияи ташаккул*** ва рушди низоми маъмурикунонии андоз дар рушди соҳибкории хурду миёна, нақши он дар воридоти андозҳо, таъсири он ба рушди фаъолияти соҳибкорӣ ***таҳия гардидааст,*** ки аз усулҳо ва вазифаҳои асосии такмили низоми маъмурикунонии андоз дар шароити муосир таркиб ёфта, ба мукаммалгардонии низоми андозбандӣ, баланд бардоштани нишондиҳандаи фаъолияти мақомоти андоз ва таъмини татбиқи самаранокии имтиёзҳои андозӣ равона карда шуда, бо назардошти таҷрибаи такмили маъмурикунонии андоз дар кишварҳои рушдкардаи иқтисодӣ, муайян ва мушаххас гардидаанд.

- **пешниҳод шудааст:** таърифи муаллифии мафҳуми маъмурикунонии “андози соҳибкории хурду миёна”, ки натиҷаи асосии он бояд самаранокии кори андозсупорандагон, ҷамъоварии саривақтӣ ва воридшавии маблағҳои андоз ба буҷет, расонидани дастгирии муассири андоз ва молиявӣ ба ин субъектҳо ва таъмини устувории низоми молиявӣ бошад.

- ***ошкор шудаанд:*** омилҳои асосии сари вақт ворид нашудани маблағҳои андозӣ ба буҷети давлатии сатҳҳои гуногун, аз қабили: а) самаранок амал накардани низоми маъмурикунонии андоз; б) ҷой доштани рахнаҳо дар татбиқи амалии муқаррароти алоҳидаи Кодекси андоз; в) дуруст ба роҳ намондани раванди идоракунӣ дар мақомоти андоз, аз ҷумла мушаххас набудани самти фаъолияти кормандони мақомоти андоз.

- ***назарияе асоснок ва исбот карда шудааст,*** ки дар сурати тақвият додан ва мукаммал гардидани низоми маъмурикунонии андоз, истифодаи муносибатҳои нави андозӣ, назоратҳои андозӣ ба афзоиши воридоти андозҳо ва дигар пардохтҳои ҳатмӣ ба буҷети давлатӣ, таъмини самаранокии фаъолияти мақомоти андоз, беҳтар гардидани вазъи молиявии андозсупорандагон ва ташаккули муносибатҳои шарикона бо шаҳрвандон – андозсупорандагон ноил гардидан мумкин аст.

Аҳаммияти назариявии таҳқиқоти мазкур бо он асоснок карда мешавад, ки дар он:

- ***самтҳо ва роҳҳои асосии*** такмили низоми маъмурикунонии андоз дар ҷумҳурӣ ***нишон дода шудаанд,*** ки аз танзими давлатии низоми андозӣ, роҳҳо ва фишангҳои махсуси назорат, аз ҷумла баҳисобгирии объектҳои андозбандӣ ва ба андозбандӣ алоқаманд, дуруст интихоб кардани объектҳои санҷиш ва самаранок гузаронидани санҷишҳои андозӣ ***иборат буда,*** ба ҷамъоварии саривақтии андозҳо ва дигар пардохтҳои ҳатмӣ ба буҷет, истифодаи шаклҳои нави низоми андозбандӣ, самаранокии иқтидори андозии кишвар ва беҳдошти вазъи соҳибкорӣ дар ҷумҳурӣ ***нигаронида шудаанд.***

- ***консепсияи*** такмили низоми маъмурикунонии андоз бо назардошти рушди соҳаҳои иқтисодиёти миллӣ ва дар асоси маҷмуи чорабиниҳои ташкилӣ - иқтисодӣ ва технологӣ, ки онҳо ба истифодаи васеи технологияи нави

ҷамъоварии андозу пардохтҳо, табдилдиҳии муттасили назорати андозӣ, коҳиш додани ҳисобаробаркуниҳои накдӣ, танзими саривақтии пардохтҳои пулӣ, афзоиши ҳаҷми истеҳсоли маҳсулотҳои ватанӣ асос ёфтаанд, пешниҳод гардидааст.

- **роҳҳои таъмини** фаъолияти самараноки мақомоти андоз дар минтақаҳои кишвар коркард ва пешниҳодҳои илман асоснокшуда оид ба такмили низоми маъмурикунонии андоз дар заминаи дуруст ба роҳ мондани ҳамгироии иттилоотии дигар мақомоти дахлдор бо мақомоти андоз, оид ба истифодаи низомҳои муосири андозӣ ва роҳандозӣ кардани технологияҳои муосир дар ҷараёни татбиқи амалии қонунгузории андоз ва кам намудани омилҳои инсонӣ ҳангоми маъмурикунонии андоз, таъмини рақобатпазирӣ, роҳ надодан ба имтиёзҳои хусусияти инфиродидошта ва бекор намудани имтиёзҳои бесамар пешниҳод шудаанд.

Вобаста ба масъалагузории дар диссертатсия ҷойдошта

- ***ғояи*** баҳодиҳии низоми маъмурикунонии андоз бо назардошти захираҳои иқтисодӣ - молиявӣ, пешрафти инноватсияҳо ва дараҷаи тахассуси кадрҳои мақомоти андоз, баланд бардоштани масъулияти кормандони мақомоти андоз дар иҷрои уҳдадориҳои мансабӣ, инчунин баланд бардоштани донишҳои молиявии андозсупорандагон ва масъулияти онҳо дар иҷрои уҳдадориҳои андозӣ ***таҳия ва пешниҳод шудааст***.

- ***методикаи*** арзёбии низоми маъмурикунонии андоз пешниҳод шудааст, ки дар таъмини саривақтии воридшавии маблағҳои андозӣ ва дигар пардохтҳои ҳатмӣ ба буҷет, баҳисобгирии пурраи андозсупорандагон, объектҳои андозбандӣ, роҳандозӣ кардани корҳои тарғиботию фаҳмондадиҳӣ ва машваратӣ бо субъектҳои муносибатҳои андозӣ, таҳлилҳо ва муқоисаи ҳисоботи андоз ва маълумоти дар рафти корҳои назоратӣ бадастомада таҷассум меёбад.

- ***модели консептуалии*** баҳои самаранокии низоми маъмурикунонии андоз дар ҷумҳурӣ *таҳия ва пешниҳод карда шудааст,* ки он ба ҷамъоварии саривақтии маблағҳои андозӣ ва дигар пардохтҳои ҳатмӣ ба буҷет, истифодаи самараноки имтиёзҳои андозӣ, ҳавасмандии молиявии андозсупорандагон, ки он сарфаи вақти андозсупорандагон ва бо хароҷоти нисбатан кам иҷро намудани уҳдадориҳои андозӣ, дастгирии молиявии давлатӣ ва бештар ворид гардидани андозу пардохтҳоро ба буҷети давлатӣ таъмин менамояд.

Аҳамияти натиҷаҳои бадастовардаи довталаби дараҷаи илмӣ дар амалия чунин тасдиқ карда мешавад, ки:

- ***тавсияҳои методӣ ва амалии*** таҳиякардаи муаллиф дар раванди тадриси фанҳои «Андоз ва андозбандӣ» ва «Маъмурикунонии андоз» дар Донишгоҳи давлатии молия ва иқтисоди Тоҷикистон истифода шудаанд (санади татбиқи натиҷаҳо аз аз 12.02.2024 таҳти №34). Ҳамзамон, тавсияҳои

асосноки муаллиф дар амалия, дар фаъолияти Кумитаи андози назди Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон мавриди истифода қарор гирифтаанд.

- барои такмили низоми маъмурикунонии андоз истифодаи маълумотҳои таҳлилӣ ва омории асоснок ҳангоми баҳодиҳии иқтидори андозӣ, чорабиниҳои танзими давлатӣ дар шакли низомиҳои ҳавасмандиҳои андозӣ, ташкил ва назорати электронии воридшавии маблағҳои андозӣ ба буҷети давлатӣ дар заминаи муайянсозии роҳҳои дастгирии фаъолияти соҳибкорӣ ва пешниҳоди имтиёзҳои андозӣ ба соҳаҳои фаъолияте, ки дар ҳақиқат ба он эҳтиёҷ доранд ва роҳ надодан ба пешниҳоди имтиёзҳои хусусияти инфиродӣ дошта, дастгирии давлатии соҳибкорон, ки ба фаъолияти истеҳсолӣ машғул мебошанд, ***тавсия шудааст.***

- ***чораҳои*** танзими давлатии такмили низоми маъмурикунонии андоз дар соҳаҳои иқтисодиёти миллӣ **муайян карда шудаанд**, ки онҳо ба истифодаи фишангҳои махсус, ба мисли ҳавасмандгардонии субъектҳои дар ҷараёни маъмурикунонии андоз иштироккунанда барои сари вақт ва мустақилона ва бе дахолати мақомоти андоз иҷро намудани уҳдадориҳои андозӣ, ҷорӣ намудани технологияҳои муосири итилоотӣ дар ҷамъоварии андозҳо ва пардохтҳо, ҷалби бештари сармоягузориҳои дохилию хориҷӣ ба соҳаҳои асосии иқтисодиёт ва дар ин замина беҳтар намудани раванди ҷамъоварии андозу пардохтҳо ба буҷети сатҳҳои гуногун мусоидат мекунанд.

Баррасии эътимоднокии натиҷаҳои таҳқиқ нишон доданд, ки:

- ***ғояи*** илман асосноки дар пояи таҳқиқотҳои олимони соҳаи иқтисодиёт, омӯзиши асарҳои олимони ватаниву хориҷӣ оид ба такмили низоми маъмурикунонии андоз ***пешниҳод гардидааст,*** ки идоракунии самараноки мақомоти андози Тоҷикистон, ҳамоҳангсозии фаъолияти мақомоти андозро бо субъектҳои хоҷагидорӣ (андозсупорандагон) ва дигар мақомоти дахлдори давлатӣ, ки дар ҷараёни маъмурикунонии андозҳо иштирок мекунанд, дар назар дошта, ба бунёди имкониятҳои воқеӣ ва пайдоиши ҳавасмандии иқтисодии пардохти саривақтии маблағҳои андозӣ мусоидат мекунанд.

- ***консепсияи мувофиқсозии*** манфиатҳои субъектҳои соҳибкорӣ ва буҷети давлатӣ дар симои мақомоти андози кишвар бо назардошти рушди низоми молиявию андоз ва вазъи молиявии субъектҳои хоҷагидорӣ ***таҳия гардидааст.***

- ***равиши*** илман асосноккардашудаи истифодаи меъёрҳои андозӣ дар фаъолияти субъектҳои соҳибкорӣ дар заминаи гузаштан ба усулҳои пешқадами идоракунии мақомоти андоз, чораҳои ҷорӣ намудани ҳавасмандкуниҳои иловагии молиявӣ, ки дар маҷмуъ самаранокии низоми маъмурикунонии андоз ва низоми андозбандиро таъмин менамоянд, ***пешниҳод карда шудааст.***

- нақшаи низомҳои асосии танзими ҷамъоварии самараноки маблағҳои андозӣ барои рушди ояндаи иҷтимоӣ - иқтисодӣ дар асоси принсипҳо ва вазифаҳои назорат ва санҷишҳои андозӣ коркард шудааст, ки ба ҳалли

масъалаҳои ташкилӣ - технологӣ ва дастгирии фаъолияти соҳибкорӣ равона гардида, ба рушди истеҳсолоти ватанӣ ва рақобатпазирии корхонаю ташкилотҳо мусоидат менамояд.

- **муайян карда шуд,** ки натиҷаҳои сифатӣ ва микдории таҳқиқот тавассути манбаъҳои муътамади назариявӣ ва амалӣ таъйид гардида, истинод ба адабиёти иқтибосгардида бо риояи муқаррароти мавҷуда сурат гирифтааст. Диссертатсия аз санҷиши асолати илмӣ гузашта, маълумотнома аз барномаи "Антиплагиат" сароҳатан сатҳи автореферати онро 83,7% нишон додааст.

Саҳми шахсии довталаби дараҷаи илмӣ дар он зоҳир мегардад, ки:

- дар такмили низоми маъмурикунонии андоз дар асоси коркарди усулҳои аз нигоҳи илмӣ асоснок ва объективӣ, пурзӯр намудани низомҳо ва фишангҳои назоратӣ оид ба сари вақт пардохт намудани маблағҳои андоз, пешниҳоди стандартҳо ва меъёрҳои андозӣ, чораҳои ҳавасманд намудани андозсупорандагон барои ихтиёран ва дар мухлатҳои муқаррашуда иҷро намудани уҳдадориҳои андозӣ, назаррас мебошад.

- иштироки шахсии унвонҷӯ дар роҳи ба даст овардани натиҷаҳо аз иштироки он дар ҷамъоварии маълумот, коркарди онҳо, тафсир, таҳлил ва банизомдарорӣ дар тамоми марҳилаҳои омӯзиш; таҳияи тавсияҳои амалӣ оид ба истифодаи ин маводҳо, таҳқиқи таҷрибаи кишварҳои пешрафта дар самти маъмурикунонии андозҳо ва татбиқи он дар низоми андози Ҷумҳурии Тоҷикистон зоҳир мегардад.

- дар омода ва нашр намудани 9 кори илмӣ, аз ҷумла 6 - тои он дар маҷаллаҳои шомили феҳристи Комиссияи олии аттестатсионии назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон оид ба масъалаи мавриди таҳқиқ иборат аст.

Шурои диссертатсионӣ ба хулоса омад, ки таҳқиқоти диссертатсионии Султон Бахтиёр дар мавзуи «Таъсири маъмурикунонии андоз дар рушди соҳибкории хурду миёна (дар мисоли Ҷумҳурии Тоҷикистон)» барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои иқтисодӣ аз рӯйи ихтисоси 08.00.07 -Молия, муомилоти пулӣ ва қарз, кори мукаммалу баитмомрасидаи илмӣ ва тахассусӣ буда, мустақилона анҷом дода шуда, мубрамию унсурҳои навгонии илмӣ дорад ва муаллиф дар илман асосноккунии назария ва амалияи таъсири маъмурикунонии андоз дар рушди соҳибкории хурду миёна, саҳми худро гузошта, барои бартарафсозии як қатор мушкилоти соҳа мусоидат намудааст. Диссертатсия ба бандҳои 1.1; 1.3.; 2.4., 2.5., 2.6. ва 2.9.-и Шиносномаи ихтисосҳои илмии КОА назди Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон аз рӯйи ихтисоси 08.00.07 - Молия, муомилоти пулӣ ва қарз мувофиқат мекунад.

Дар маҷлиси Шурои диссертатсионии 6D.КОА-014 аз санаи 26.08.2024 қарори сазовор донистани Султон Бахтиёр барои дарёфти дараҷаи илмии номзади илмҳои иқтисод аз рӯйи ихтисоси 08.00.07 - Молия, муомилоти пулӣ ва қарз қабул карда шуд.

Ҳангоми гузаронидани овоздиҳии пинҳонӣ дар шурои диссертатсионӣ 11 нафар, аз ҷумла докторони илм 10 нафар, мутахассисон аз рӯйи ихтисоси диссертатсияи баррасишаванда - 4 нафар иштирок доштанд. Аз 11 нафар аъзои шурои диссертатсионии дар ҷаласа иштирокдошта овоз доданд: ба тарафдории додани дараҷаи илмии номзади илмҳои иқтисодӣ: «Тарафдор» –11 нафар, «Муқобил» – нест, «Бетараф» – нест, бюллетенҳои беэътибор – нест.

Раиси шурои диссертатсионӣ,
доктори илмҳои иқтисодӣ, профессор **Фақеров Ҳ.Н.**

Котиби илмии шурои диссертатсионӣ,
номзади илмҳои иқтисодӣ **Убайдуллоев Ф.К.**

26 августи соли 2024.